

Novi Zakon o mirovinskom osiguranju – mjere od 1. siječnja 2026. godine

Hrvatski savez udruga invalida rada

**Iva Karakaš, bacc. admin. publ.
Zagreb, 2026.**

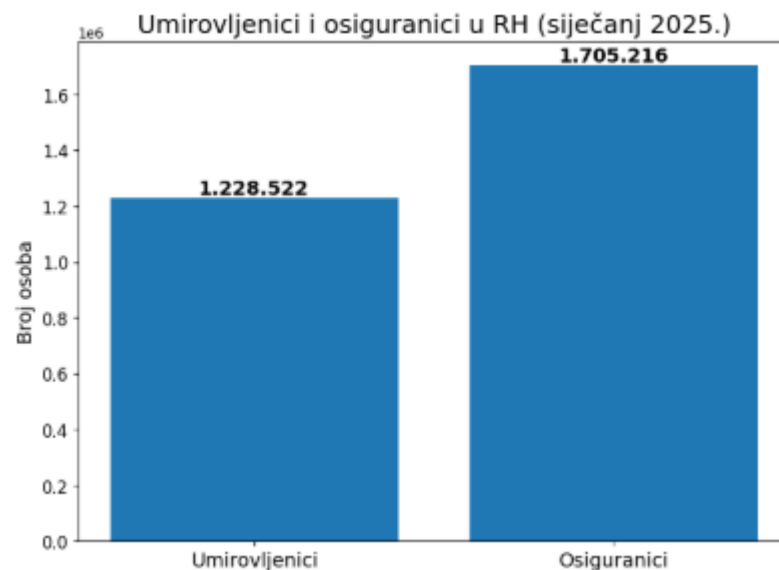
Zakon o mirovinskom osiguranju

- Zakon o mirovinskom osiguranju je temeljni zakon Republike Hrvatske koji uređuje sustav mirovinskog osiguranja, tj. prava i obveze osiguranika, korisnika mirovine i nositelja osiguranja.
- Zakon o mirovinskom osiguranju temelji se na **načelima uzajamnosti i solidarnosti**. Njegov cilj je osigurati materijalnu sigurnost građana u starosti, pri invaliditetu, u slučaju smrti osiguranika (za članove obitelji), te regulirati načine stjecanja i isplate mirovina.

Statistički pokazatelji

- Prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u RH je u siječnju 2025. godine bilo **1.228.522 korisnika mirovina**
- U odnosu na 1.705.216 osiguranika, omjer umirovljenika i osiguranika je **1:1,39**

- Prosječna mirovina sveukupnog broja korisnika mirovina, bez međunarodnih ugovora, za prosinac 2025. godine iznosila je **689,66 eura***
- Udio mirovine u prosječnoj neto plaći za prosinac 2025. godine iznosio je **47 %***
- Udio mirovine u ukupnom BDP-u je **9,6 %**

*Podaci se temelje na statistici za listopad 2025., objavljenoj u prosincu 2025.

*Udio se izračunava dijeljenjem prosječne mirovine s prosječnom neto plaćom.

Demografski izazovi

- Predviđeni pad stanovništva do 2070. godine = 22 % (Izvješće o starenju)
- Povećanje životnog vijeka: +6,4 godine muškarci, +6 žene
- Prosječna dob umirovljenika 72 g i 7 mj, a prosječni staž 31 g i 3 mj

Zaključak radne skupine koja je donosila Zakon:

„Unatoč negativnim demografskim trendovima, hrvatski mirovinski sustav dugoročno je održiv uz pretpostavku zadržavanja sadašnjih zakonskih propisa u pogledu propisane dobi za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu.”

Glavni cilj novog Zakona

- Novi Zakon o mirovinskom osiguranju usmjeren je na:
 - ✓ povećanje mirovina
 - ✓ očuvanje financijske održivosti mirovinskog sustava
 - ✓ poticaj duljem ostanku u svijetu rada
 - ✓ smanjenje rizika od siromaštva među umirovljenicima
 - ✓ smanjivanje rodne razlike između mirovine žena i muškaraca

Postupak donošenja Zakona i uloga Saveza i udruga invalida rada

- Početkom godine Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na sastanku u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- U okviru nove mirovinske reforme iz Ministarstva su obavijestili kako je Prijedlog nacrtu zakona o mirovinskom osiguranju pušten na e-savjetovanje.

- Savez je organizirao sastanak s udrugama članicama na kojem su udrugama prezentirali „Nacrt prijedloga zakona o mirovinskom osiguranju“.
- Sudionici su iznijeli komentare, prijedloge i zabrinutosti vezane uz pojedine odredbe, te su svi zainteresirani mogli dostaviti pisane komentare Savezu.
- Savez je objedinjene komentare postavio na e – savjetovanje
- Od tri predložene izmjene prihvaćena je jedna. Nije prihvaćen prijedlog izmjene formule za usklađivanje mirovina, niti prijedlog da se ženama koje su već u mirovini retroaktivno prizna dodatni staž za djecu. Međutim, prihvaćen je prijedlog kojim se otklanja neravnopravan položaj korisnika obiteljske mirovine u odnosu na korisnike invalidske mirovine u slučaju zapošljavanja do 3,5 sata dnevno – odnosno korisnici obiteljske mirovine koji su je stekli zbog potpunog gubitka radne sposobnosti više nisu u lošijem položaju od korisnika invalidske mirovine, jer im se sada jednako omogućuje rad do 3,5 sata dnevno bez obustave isplate mirovine.

Izmjene koje donosi Zakon o mirovinskom osiguranju

- novi Zakon o mirovinskom osiguranju koji je stupio na snagu **1. srpnja 2025.** godine donosi niz važnih izmjena s ciljem povećanja adekvatnosti mirovina, poticanja duljeg ostanka u svijetu rada te smanjenja rodnog jaza.
- reforma donosi veću sigurnost i pravednost za umirovljenike
- dugoročno se očekuju pozitivni demografski i ekonomski učinci

Nova formula usklađivanja mirovina

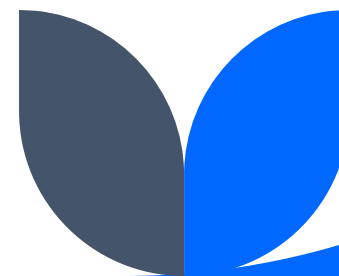
- Zakon određuje promjenu načina kako se usklađuju, odnosno prilagođavaju/ povećavaju mirovine
- Mirovine se usklađuju dva puta godišnje, svakih 6 mjeseci
- Omjer i pravila usklađenja mirovina temelje se na rastu plaća i cijena, a kombinaciju određuje Vlada RH temeljem podataka Državnog zavoda za statistiku
- U obzir se uzima: 1. Indeks potrošačkih cijena (prikazuje inflaciju – porast cijena u trgovinama) i 2. Indeks rasta plaća (rast prosječne plaće)

*dvije su moguće kombinacije, odnosno u obzir se uzima ona koja je povoljnija za umirovljenike

85% cijene + 15% plaće, ili 85% plaće + 15% cijene

- Ako su cijene više rasle od plaća, koristit će se 85:15 u korist cijena, jer je to povoljnije.
- Ako su plaće više rasle, onda će se koristiti 85:15 u korist plaća, jer je to tada bolja varijanta
- Cilj ove promjene: *Zaštititi kupovnu moć umirovljenika* – da mirovine ne zaostaju previše za rastom troškova života ili plaća
- Ova promjena osigurava primjereniji rast mirovina u odnosu na rast plaća i troškova života
- Do sada se primjenjivala formula 70:30

Povećanje najniže mirovine

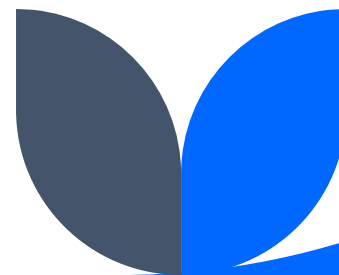
- Najniža mirovina povećala se za 3%, čime se nastoji poboljšati položaj umirovljenika s najnižim primanjima, čl. 90. Zakona. Rast sa 103 % na 106 % aktualne vrijednosti mirovine*. Procijena je da je ovom mjerom obuhvaćeno 323.800 korisnika.
- U 2025. godini najniža mirovina u Hrvatskoj je iznosila **13,99 eura po godini mirovinskog staža, dok s povećanjem prema novom Zakonu iznosi 15,32 €.**
- To znači da se ukupna najniža mirovina računa množenjem tog iznosa s brojem godina staža (*iznos ovisi o godinama staža)

- AVM= osnovica za izračun mirovine, „vrijednost jednog boda”
- Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 96/25 , čl 90)

Godišnji dodatak na mirovinu (novi institut)

- Čl. 92. Zakona definira isplatu godišnjeg dodatka na mirovinu
- Visinu dodatka određuje Vlada RH svake godine
- Isplata će se vršiti na temelju **godina staža x broj eura kojeg odredi Vlada**
- **Cilj** uvođenja ovog instituta je **pomoć umirovljenicima** u suočavanju s rastućim troškovima života, posebno zbog inflacije.
- Taj dodatak **neće utjecati** na redovnu mjesečnu mirovinu – to je **poseban dodatak**.

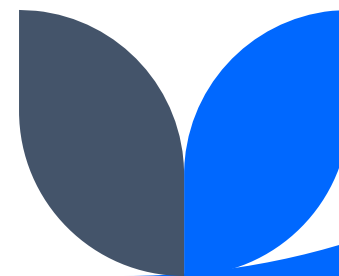
- **9. prosinca 2025.** isplaćen je godišnji dodatak svim korisnicima mirovine.
- U skladu s [Odlukom Vlade Republike Hrvatske](#) od 30. listopada 2025., visina godišnjeg dodatka za jednu godinu mirovinskog staža za 2025. godinu iznosi **6 eura**.
- Godišnji dodatak dobilo je **1 228 090** korisnika mirovina.
- Isplata godišnjeg dodatka pripada svim korisnicima mirovine svake kalendarske godine za koju se isplaćivala mirovina i određuje se kao umnožak punih godina mirovinskog staža za određivanje mirovine u hrvatskom mirovinskom osiguranju i vrijednosti godišnjeg dodatka utvrđene za jednu godinu mirovinskog staža.

Napominjemo da je godišnji dodatak na mirovinu izuzet od ovrhe, ne podliježe oporezivanju te ne ulazi u prihodovni cenzus za oslobođenje od plaćanja premije dopunskog zdravstvenog osiguranja.

Povećanje dodatnog staža za roditelje

- Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, roditeljima (najčešće majkama, ali može i očevima pod određenim uvjetima) staž osiguranja koji im se priznaje zbog odgoja djeteta povećava se — **s dosadašnjih 6 mjeseci na 12 mjeseci po djetetu za svako rođeno ili posvojeno dijete.**
- Taj "dodatni staž" povećava ukupno trajanje mirovinskog staža, što je važno jer:
 - može omogućiti ranije ostvarivanje prava na mirovinu,
 - može rezultirati većim iznosom mirovine (jer više staža = veća mirovina),
 - priznaje se kao vrsta pravnog priznanja za ulogu roditelja u društvu

- Prije reforme, majke (a u nekim slučajevima i očevi) imali su pravo na **6 mjeseci dodatnog staža** za svako dijete, ako su se umirovile nakon 1. siječnja 2019. godine. Nakon 1. srpnja 2025., to pravo iznosi **12 mjeseci za svako dijete**, neovisno o datumu umirovljenja, ali se dodatak odnosi samo na buduće umirovljenike.
- Važno je da roditelj u trenutku ostvarivanja prava na mirovinu **zatraži priznavanje tog staža** i dokumentira da je skrbio o djetetu (rodni list)
- **Neće vrijediti retroaktivno** za osobe koje su već u mirovini, odnosi se samo na one koji će tek odlaziti u mirovinu nakon stupanja Zakona na snagu.

Diskriminacija roditelja?

Tri „režima“ za roditelje

Novim se zakonom uvodi nejednakost između različitih kategorija roditelja:

- **roditelji umirovljeni prije 1. siječnja 2019.** – nemaju pravo na dodatni staž
- **roditelji umirovljeni između 1. siječnja 2019. i 1. srpnja 2025.** – imaju pravo na 6 mjeseci dodatnog staža po djetetu
- **roditelji koji se umirove nakon 1. srpnja 2025.** – imaju pravo na **12 mjeseci dodatnog staža** po djetetu

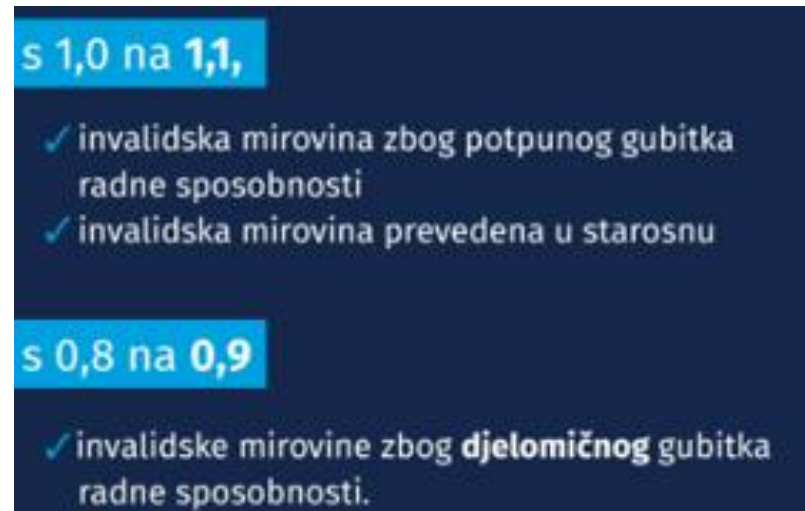

Mjere koje stupaju na snagu 1. siječnja 2026. godine

Povećanje invalidskih mirovina

- Povećavaju se mirovinski faktori za izračun invalidske mirovine (ostvarene po općem ili posebnom propisu).

- HZMO će korisnicima odrediti invalidske mirovine počevši od 1. siječnja do 31. ožujka 2026., **po službenoj dužnosti, bez donošenja rješenja.**

***Obuhvaćeni korisnici:**

Povećanje će se odnositi na približno 160.000 korisnika invalidskih mirovina, uključujući i one koji su prešli iz invalidske u starosnu mirovinu. (Izvor: mirovina.hr)

***Retroaktivna primjena:**

Povećanje će se primijeniti retroaktivno, uz isplatu razlike.

***Uključivanje svih oblika staža:**

Preračun mirovina omogućit će uračunavanje staža po svim osnovama, a ne samo po osnovi zaposlenja ili drugog dohotka.

***Ukidanje kontrolnih pregleda:**

Ukida se obveza redovitih kontrolnih pregleda za korisnike invalidskih mirovina zbog potpune nesposobnosti za rad, osim u slučaju izvanrednog pregleda po zahtjevu korisnika.

Hoće li se usklađivanje obračunati na stare ili nove iznose mirovina?

- Mirovine svima rastu siječanjским usklađivanjem za oko dva posto, ali će isplata biti u travnju sa zaostacima. Osim toga, rastu prijevremene starosne mirovine ukidanjem penalizacije za one sa 70 i više godina. Za oko deset posto rastu i invalidske mirovine, a HZMO ima rok do kraja ožujka da provede korekciju i isplatu.
- Hrvatski Zavod za mirovinsko osiguranje će korisnicima invalidske mirovine, odnosno invalidske mirovine prevedene u starosnu mirovinu koju su ostvarili do 1. siječnja 2026. odrediti mirovine počevši od 1. siječnja 2026. **primjenom novih mirovinskih faktora.** Isto tako, korisnicima prijevremene starosne mirovine, starosne mirovine i starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika kojima je mirovina određena primjenom polaznog faktora manjeg od 1,0 a koji su 70 godina života navršili do 1. siječnja 2026., mirovina će biti određena bez umanjenja.

**HZMO – usklađivanje će se računati na uvećane mirovine nakon što se donese Odluka o aktualnoj vrijednosti mirovine od 1. siječnja 2026., tako određene invalidske, odnosno invalidske mirovine prevedene u starosnu mirovinu ili prijevremene starosne mirovine, starosne mirovine ili starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika će se uskladiti prema aktualnoj vrijednosti mirovine počevši od 1. siječnja 2026. primjenom nove aktualne vrijednosti mirovine.*

- od 1. siječnja 2025. iznosi **13,57 EUR.**

Ove izmjene predstavljaju poboljšanje položaja osoba s invaliditetom u mirovinskom sustavu, osiguravajući im veća primanja i veću sigurnost.

Ukidanje smanjenja polaznog faktora (tzv. penalizacija)

- Korisnicima prijevremene starosne mirovine ukida se smanjenje polaznog faktora, tzv. penalizacija za privremeno umirovljenje*
- Novim Zakonom umirovljenici koji su prijevremeno otišli u mirovinu više neće imati umanjenu mirovinu nakon navršene 70. godine života.
- Cilj mjere: omogućiti radnicima koji ne mogu raditi do 65. godine da ipak odu u mirovinu bez prevelikog gubitka
- Korisnicima koji su 70 godina života navršili do 1. siječnja 2026. godine HZMO će novu mirovinu odrediti po službenoj dužnosti (bez podnošenja zahtjeva) – od 1. siječnja 2026., a najkasnije do 31. ožujka 2026.

* Penalizacija = odlaskom u mirovinu prije zakonske dobi, mirovina se smanjuje za svaki mjesec ranijeg odlaska

Rad i korištenje mirovine

- Do kraja 2025. bilo je moguće raditi samo pola radnog vremena uz punu mirovinu, dok se sada model prilagođava tržištu rada i demografskim izazovima.

1. Puno radno vrijeme uz isplatu 50 % mirovine

- Omogućen je rad na puno radno vrijeme ili obavljanje djelatnosti na temelju koje postoji obveza osiguranja uz istovremenu isplatu 50 % mirovine:
 - ✓ korisnicima starosne mirovine
 - ✓ prijevremene starosne mirovine
 - ✓ starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika
 - ✓ obiteljske mirovine i dijela obiteljske mirovine*

Nakon navršene 65 godine života.

*prema ZOMO-u i prema posebnom propisu (ako je to za korisnika povoljnije)

2. Rad uz isplatu 50 % mirovine bez prestanka djelatnosti

- Omogućeno je ostvarenje prava na starosnu mirovinu uz korištenje 50 % mirovine bez prestanka obavljanja djelatnosti:
 - ✓ obrtnicima,
 - ✓ osobama koje obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost
 - ✓ osiguranicima u statusu roditelja njegovatelja i njegovatelja prema propisima o socijalnoj skrbi
 - ✓ udomiteljima
 - ✓ osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima

3. Rad do 3,5 sati dnevno uz mirovinu – prošireno pravo

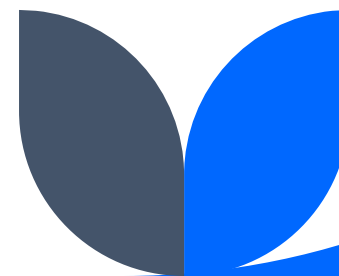
- Proširena je mogućnost rada do 3,5 sati dnevno i istovremene isplate za:
 - ✓ invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti, odnosno opće nesposobnosti za rad
 - ✓ invalidske mirovine prevedene u starosnu
 - ✓ obiteljske mirovine koji su to pravo ostvarili na temelju potpunog gubitka radne sposobnosti, odnosno opće nesposobnosti za rad
- Navedenim se želi postići izjednačavanje s hrvatskim braniteljima koji već imaju takvu mogućnost

- Osobe koje primaju invalidsku mirovinu jer su proglašene potpuno nesposobnima za rad, mogu **raditi do 3,5 sata dnevno**, bez gubitka prava na mirovinu.
- Takvim radom **ne gube pravo na invalidsku mirovinu**, što predstavlja značajnu novinu u sustavu, budući da je do sada bilo potrebno ponovno procjenjivati radnu sposobnost ili bi se mirovina obustavljala.

Ova mjera je osmišljena da potakne **socijalnu uključenost i aktivaciju osoba s invaliditetom, ali i da **omogući dodatni prihod** i očuvanje radnih navika, sve u okviru njihovih stvarnih sposobnosti.*

- korisnici invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti dobit će mogućnost novog izračuna mirovine nakon navršene jedne godine staža po osnovi drugog dohotka.
- ubuduće će se u preračunu mirovina omogućiti i uračunavanje staža po svim osnovama (drugi dohodak), a ne samo po osnovi zaposlenja.

- Na pola radnog vremena zaposleno je nešto više od 36.000 umirovljenika, a brojka je u padu.
- U Zavodu za mirovinsko osiguranje procjenjuju da će se na rad u punom radnom vremenu uz isplatu pola mirovine odlučiti oko 8.800 umirovljenika.
- Sindikat umirovljenika Hrvatske protivi se radu umirovljenika na puno radno vrijeme - umirovljenici koji su odradili svoj radni vijek trebaju uživati u mirovini, a ne biti prisiljeni raditi. Matica umirovljenika pak smatra da je dobro imati mogućnost rada na puno radno vrijeme, ali uz punu mirovinu, a ne pola.

- Zbog interesa poslodavaca za zapošljavanjem umirovljenika, HZZ je krajem 2022. godine pokrenuo stranicu umirovljenici.hzz.hr. Glavni cilj te stranice je pružiti osnovne informacije o zapošljavanju umirovljenika poslodavcima i umirovljenicima.
- Stranica predstavlja jedinstveno mjesto na kojem se mogu naći svi natječaji za radna mjesta na kojima je moguće zapošljavanje umirovljenika, koji se u evidenciju HZZ-a mogu prijaviti kao tražitelji zaposlenja. Osim toga, u svim područnim uredima HZZ-a su savjetnici za zapošljavanje kojima se mogu obratiti umirovljenici.
- HZZ je 2022. godine uveo program vaučera za obrazovanje koje mogu koristiti osobe koje više nisu u sustavu obrazovanja i imaju između 25 i 64 godina, ali i umirovljenici koji rade. Prije su se nudila obrazovanja samo za cjelovite kvalifikacije i trajala su dulje, a vaučeri nude programe od dva do tri mjeseca i fokus je na vještinama, a ne kompletnim zanimanjima.

Zapošljavanje umirovljenika

Dobrodošli na stranicu za zapošljavanje umirovljenika. Pretražite ponudu poslova:

Upišite naziv posla, zanimanje ili područje r.

Administrativni službenik/administrativna službenica

Pretraži

66

Čistač/Čistačica

25

Vozač/vozačica teretnog
vozila

24

Konobar/konobarica

34

Kuhar/kuharica

18

Kuhinjski
radnik/kuhinjska radnica

35

Medicinska
sestra/medicinski
tehničar opće njege

*Zaključak:

Novi Zakon o mirovinskom osiguranju donosi važne promjene s ciljem jačanja održivosti mirovinskog sustava, povećanja pravednosti te poboljšanja materijalnog položaja umirovljenika. Kroz izmjene u uvjetima ostvarivanja prava, načinu izračuna mirovina i poticanju duljeg ostanka u svijetu rada, Zakon nastoji odgovoriti na demografske i gospodarske izazove suvremenog društva.

Hrvatska Vlada ističe da su promjene usmjerene prema povećanju prosječne mirovine do 800 eura, predstavnici umirovljenika upozoravaju da i dalje postoji jaz između rasta mirovina i plaća.

Unatoč tome, 2026. godina označava jednu od najopsežnijih prilagodbi mirovinskog sustava u posljednjem desetljeću, s izravnim učinkom na velik broj građana.

Hvala na pozornosti

Hrvatski savez udruga invalida rada

01/4829-295

info@hsuir.hr

Hrgovići 47, 10 104 Zagreb